

Nevelési képes szaklap a serdülő ifjuság számára

Megjelenik minden vasárnap egy iven.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

M. KALOCSA RÓZA.

Szerkesztői szállás: Szénatér József utca 1 sz.
(hova a kéziratok és előfizetési pénzek küldendők.)

Előfizetési föltételek:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

Kanizsai Dorottya.

A harezi köd oszlik, a csatának
Bósz vihara hallgat, álmodik.
Hőseire a véres tusának
Barna éjjel tárja szárnyait,

De fény villan! nem csillagnak fénye,
Mi e téren bus világot ad:
A magyarnak hire dicsősége
Lobban ottan végső jó'jszakát.

S fáklya mellett jön a temetési
Komor arczu, hideg gyászszereg,
Lankadoznak ingadó lépési,
S a könny szemő kből sűrűn pereg.

Elöl egy nő . . . fekete ruhában
Arcvonásin sötét fájdalom;
Ő a lelkes özvegy fátyolában
Kiben élt még remény, számalom.

A sir nyilik óriásra tágul,
Mely egy egész hazát eltemet;

Egy ismert hont hire, nagyságáról,
S egy dalias, dicső, nemzetet.

Az elestek nyugosznak a sirban,
Rájok hull a véres anya hant,
Oh szent a sir! s kik nyugszanak abban . . .
Szent a föld, mely rájok ledobbant.

Csend van . . . esend a pusztai harezi téren,
Rajta a hon lassu bánata;
De fölépült tört kebleken s véren
A fájdalmas — magyar Golgatha.

S a Golgathán sötét fájdalomában
Térdepel az ősz Perényiné,
Könnyes szeme az éj viharában
Elvegüült a fellegek közé.

Ajka mozdul: „Magyarok Istene!
Nézd: mi vé lön e nagy drága hon;
Melynek dicsőn virulni kellene,
Őt nyugőzi átkos fájdalom.

Nézz le Isten nagy egek trónjáról!
Hatalmas vagy: segíts népeden:
Sok jutott már a kín poharából
Irgalmad hát rajta hadd legyen!!“

Imádkozott s eltávozott a nő . . .
Múlt a hűz, elfolyt a honfi vér;
De örökké áll a nagy temető:
Az óriás sir a mohácsi tér . . .!

KOVÁCS GUSZTÁV.

Hunyady János.

Történeti elbeszélés.

Midőn szívélyes barátsággal üdvözölném önöket, a „Méhecske“ kedves kis barátait és barátnőit: lehetetlen meg nem sugnom, hogy engem egy kedves öreg bácsi azzal az örömmel lepett meg, hogy e kedvesen mulattató s szellemi művelődésüket oly annyira előmozdító lapnak igen szorgalmas olvasói önök.

No már ezen őszintén örvendek.

S minthogy azt hiszem, hogy önök kedves kis olvasóim, mint magyar fiúk és magyar leányok, különös előszeretettel viseltettek a történet iránt; azért én most egy kis történeti elbeszélést fogok önöknek közölni, midőn „Mátyás az igazságos“ király atyjáról, Hunyady Ján osról akarok szólni; annyival is inkább, mert meg vagyok győződve, hogy önök kedveseim, ismerik már Magyarországnak történetéből édes hazánk ez oly kitűnő hőjét.

Mielőtt azonban Hunyady János tetteiről szólanék, ki oly sok dicső és hős tetteket vitt véghez, s kit méltán nevez a történelem hazánk s az egész kereszttyénség védbástyájának, gyermekkoráról kell mondanom valamit.

A földleirásból tudják, hogy Erdélyben, Hunyad megyében van a kies és szép Hátszegi völgy.

Az 1389-ki év nyár közepén egy meglehetősen számos társaságból álló csoport időzött e völgyben, kik, a mint látszott, kereskedők voltak, s mivel jó vásáruk volt, a szokottnál kissé vigabban mulattak.

Nem messze tőlük egy nő ült, ki, finomabb szövetű öltözkéről ítélve, körözeténél sokkal műveltebb lehetett, s ki egy körülbelől harmadfél éves fiúcskával játszott s gyönyörködve szemlélte, mint szabdalta a kiesike kis hős, a kezében levő pálczácskával, a körülötte levő fűveket.

„Kis fiam, Janikám!“ — szólítá meg a nő a gyermeket — „de kegyetlenül bánsz a kis virágokkal“, — mi közben gyöngéd erőszakkal magához vonva, intése daczára is egy anyai édes csókban adá bizonyítványát szeretetének, s a gyermek kis hősiessége feletti megelégedésének.

„Sohase bántsđ őt“ — mondá a nőnek egy deli férfiu, a gyermekhez lépve, s kis arcát biztatólag s mintegy dicsérőleg megsimogatva bátorságáért, — „mert látod, hiában inted, ő fel nem hagy kedves vagdalkozásával: meglásd, ha felnő, ellenségével fog ily gyorsan elbánni.“

„De hiszen nem is lehet más a kis porontyból.“ szólt közbe az utasok egyike, — „miután Hunyady vér buzog ereiben. Meglássa kegyelmed, olyan hős lesz az a kis fiu, mint most az atyja.“

„Meghiszem azt, hogy hős“ — mondá az előbbszólónak Mikes, — „hanem hát te Gergucz nem tudod, mi történt ezelőtt körülbelől tíz évvel Hunyady urammal.“

„Nem ám!“ — válaszola Gergucz.

„Elmondom hát én, ha figyelmesen meghallgatod ezt a szép históriát,“ — mondá egész föllelkesült arcczal Mikes bátya, hogy ismét emlékezetébe idézheti ama hőstettet.

„Én pedig olyan figyelmes hallgatója leszek kegyelmednek, hogy ugyan“, — viszonzá Gergucz, — s hogy mondását bebizonyítsa, állát azonnal két kezébe mélyeszté, s úgy várta a szót.

„Azt tudod, mert saját tapasztalatod is meggyőzhetett róla“ — kezdé a beszédet az öreg Mikes — „hogy a pogányok nagyon szeretnek hódításokat tenni, s mind inkább előre nyomulni, úgy hogy gyakran Oláhországba is betörnek; azt is tudod, hogy ott, Tergovest város közelében lakik Hunyadyné asszonyom apja.“

„No lásd, egyszer csak híre futott, hogy törökök kalandoznak ott. Ekkor Hunyady uram a vele volt bojárokkal kardot rántott s épen úgy vagdalta a törököt, mint most kis fiaeskája a fitvet; s a nagy küzdelemben észre sem vette, hogy egy török e kis fiú anyját, ki akkor alig volt tíz, tizenkét éves, egyszerre csak elragadta, s vitte magával.“

„Megállj kontyos!“ — kiálta utána Hunyady, — „a mint látom, nem jó fát tettél a tűzre, ezért istenesen meglakolsz.“ S azzal utána iramodott jóvérű lován, s a mint utólérte a törököt, egykét merész és ügyes vágással, — „mert hát tudod, ő kegyelmének nagyon vigyázni kellett, nehogy a kis leányt megsértse,“ — úgy elbánt vele, hogy a szegény töröknek ideje sem maradt Alához egy fohászt eresztetni.“

„A megszabadított kis Erzsike pedig azzal jutalmazta meg Hunyadyt, hogy később neje lett, s most anyja ezen kis fűvagdalónak.“

Alig végzé beszédét Mikes, távolról valami zajt hallottak.

„Ah! az!“ — kiáltott fel azonnal Gergucz — „hisz azok törökök, a mint a távolság daczára is jól ismerem már a turbánosokat.“

Látja kegyelmed Mikes bátya, farkast emlegetett, s bizony hamar is kert alá jött.“

„Semmi baj! előre! rohamra lepjük meg s verjük vissza a kontyosokat,“ — szólott most Hunyady csekély számu kísérőihez. „Rajta fiuk! — ha az előttünk levő erdőig keresztül vágthatjuk magunkat, akkor se baj, mentve vagyunk. Bátorság, utánam,“ — kiáltá előrenyomultában az összeütközés hevétől mindinkább fellelkesülve.

A törökök az első erős roham után, melyet nem is gyanítottak, úgy látszott ingadozni kezdettek, mi aztán Hunyady félénkebb embereit is bátrakká tevé.

Hunyadi a nőket és a kis Janikát a tömeg közepébe állítva, hősiés bátorsággal igyekezett az erdőt kis csapatával elérni, minden lépést egy-egy török életén váltva meg, — midőn véletlenül egy nyíl őt magát találta, azonnal leesett lováról s halva maradt. Hívei pedig elég gyáván, a mint látták, hogy vezérük elesett, szétfutottak, kivéven Mikest, ki hőshöz méltóan, karddal kezében halt meg, előbb azonban sok török életét kioltva. Azután a kit a törökök le nem öltek, az fogoly lett, köztük Erzsébet asszony s a kis Jani.

A távolban sötét vihar készül, s aligha meg nem gátolja szives akaratomat, legalább egyidőre, önöknek elmondani: mi történt vele tovább.

És csakugyan ama távoli sötét felhő sűrűn s mindinkább nagyobb zuhogással ereszti alá vízesöppjeit, s a távol dombon álló férfit, ki egy fiueskát ölel szorosán magához, s egy erős fához kapaszkodik, mindinkább fenyegeti a lerohanó vízár a veszélylyel, hogy mind kettőjüket elsodorja.

A férfi, ki fekete, földig érő ruhájáról ítélve, bizonyosan szerzetes, biztatá a remegő kis fiut az ég kegyelmével, hogy őt e veszélyből is épen úgy megmenti, mint kiszabadítá a pogányok közül.

„Ne remegj kis fiam,“ — szóla ismét hozzá a szerzetes, — „ne félj az Ur hatalmas, megment minket a véstől; ha pedig elvégezte, hogy itt életünknek vége szakadjon, legyen meg bölcs akarata.“

A kis fiu azonban félelme s remegése között mindinkább belekapaszkodott a fába, bár ő sem szűnt meg, legalább sohajban küldeni fel imáját a magasba, kérvén a Mindenhatót, hogy őket szabadítsa meg a veszélyből.

Hanem a vízár mindig nagyobb lett, úgy hogy az öreg szerzetest, minden ereje megfeszítése daczára is, magával sodorta.

A kis fiu, nem látva ezután az ősz férfit, kétségbeesve kiál-

tott utánna, a fát pedig még erősebben ölelte magához, s csakis annak köszönhetette, hogy őt is el nem kapta a dombról lerohanó víz.

Ah! a szegény kis fiu mily nagy veszélyben maradt! Egyedül a borzasztó zivatarban, a ki eddig vígasztalta, az ősz szerzetes is megszűnt már élni. Egészen magára van hagyatva; fölötte a fekete felhőtől terhelte ég, alatta a zuhogó vízárr. Ah! ki fogja őt megmenteni!

Szegény, szegény kis fiu!

SOMODY JÓZSEF.

(Folyt. köv.)

Ki a zöldbe!

Ki a zöldbe kis barátok,
Ott van most csak az élet;
Fáradásigtok ne bánjátok,
A természet föléledt!

Zöldül minden és virágzik,
Juj mi kedves élvezet!
A természet ajándéki,
Fölbreszti lelketet.

Himes pillangók röpkednek
Tarka barka szárnyakkal:
Kedves is az a gyermeknek
Hogyha egyet elragad.

Mi is ugráljunk kedvünkre
Szellő szárnyán röpkedve,
Rajta hát laptát kezébe!
Ki lezckéjét végezte.

Jobbra balra hajigálják
A laptákat vig kedvvel,
S ficzánkólnak a kis műzsák,
Kebőlök egész hevével.

FARKAS ENDRE.

A bűvös kulcs.

Rege. (Folyt.)

— Beszélj! — szólt a király félig megfordulva.

— Kétségbe esésemben — kezdé a hajcsár — felakartam magamat akasztani. — Ép a hurokba dugtam fejem, midőn egy idegen jött felém, egy vadász eb és egy sólyom által kísérve. — Mit mivelsz? — kérde — Bolondság! Csak nem akasztod fel magadat!? Mi lelt? — Elbeszéltem szerencsétlenségemet. — Ha csak ez a bajod! — szólt — Hisz ezen segítetek! Nem az első tó volna, melybe vizet teremtek. Térdre borulva kértem, hogy várakozzék. és most felséged parancsát várja.

A király kétkedett a mondottak igazságán és csak fejét rázta.
— Hidd őt ide! szólt végre.

A vadász megjelent.

— Te e tavat megtudnád tölteni ismét? — kérde a király.

— Azt hiszem igen, felséges uram volt a válasz. Ezután körülnézván a tavat, szólt: — Hordasd tele a hasadást földdel és kövekkel, akkor sikerül.

A király rendelkezett és éjjel-nappal dolgoztak, míg végre a hasadás egészen be volt temetve.

— Legyen nyugodt felséged, holnap reggel meglátja ismét tavát. — szólt egy este a vadász.

De a király nem volt nyugodt, sőt nyughatatlanságból aludni sem tudott. — Már kora reggel az ablakhoz sietett.

— Tavam itt! — kiáltott örömeiben — tavam itt! Vak kastélyomnak itt van ismét szeme!

És sietett ki a kastélyból, le a téhoz. Itt a vadászszal találkozott.

— Derék ember vagy; — szólt hozzá — de meg is fizetem gazdagon e szolgálatodat. — De mond csak, hogy is csináltad?

— Felséges uram — felelt a vadász — gyermekkorom óta azon adománnyal bírok, hogy a vizek zugását, melyek a föld belsejét erekként futják át, igen jól kiveszem, és ha jó helyre találok akkor csak segítenem kell és bizonyos, hogy a víz elé jó. — Csak a megtalálás a mesterség!

A királynak határtalan volt öröme; a tavat köröskörül járta és a hattyukat etette. Végre kastélyába vezette a vadászt s megmutogatott neki mindent még a kincstárt is.

— Hogy tetszik kastélyom? — kérde aztán.

— Oly gyönyörű, hogy az országban nincs párja; — volt a felelet, — csak az a kár hogy . . .

— Igen, hogy az ivó víz hiányzik — vágott szavába a király.
— Az igazán kár, no de ily magasra nem lehet vizet vezetni.

— Talán lehetséges lesz. — Szólt a vadász. — Hadd figyeljek csak! — S néhány helyen lehajolva fülét a földre tette.

— Itt van víz! — kiáltott, hirtelen fölugorva. — Mélyen van ugyan, de az nem tesz sammit.

A király el volt ragadtatva. Munkásokat hivatott és ásatott a helyen, hol a vadász kijelölte.

— Most már elég mély lesz; — szólt végre a vadász. — Jertek fel!

A munkások feljöttek, ő pedig lement egy létrán a sötét mélységbe.

— Ugyan honnan jön ide a víz e homokos földbe?! — gú-

nyolódának a munkások. — No de semmit sem tesz, legalább jó napszámot kaptunk.

A vadász pedig odalenn, titkon kivette a kulcsot zsebéből, megfordítá háromszor a földben s rögtön a legszebb tiszta víz bugyogott elé.

Fölmelve, a föntlevők által csodálkozva fogadtatott. A király gazdagon jutalmazta meg.

Tömérdek aranyat ajándékozott neki; e mellett érdemjeleket függesztett mellére s bárói rangra emelte. Ezentúl a vadászt báró Hubertnek nevezték.

Igy tehát báróvá levén a leggazdagabb urak társaságában forgott, ezek társaságában lovagolt, vadászott, kocsizott.

Öreg kutyájának is jó dolga volt, mígnem gazdája meguván őt, angol ebeket vett magának. — A sólyom is eleinte igen mulattatta a nagy urakat, de később megunták és ekkor gazdája egy rozsz bagoly kalitkába dobatta.

A sólyom nem szokva rabsághoz, dühösen rágta kalitkáját és végre sikerült is neki kiszabadulni.

A báró épen vadászaton volt. A madár örömmel rohant feléje és vállára ült. Mérgeesen dobta vadászését feléje és tovább lovagolt; a sólyom pedig megsebesítve esett a földre. Itt találta őt régi barátja a kutya, ki utána szaladt, fölvette és vissza vitte a kalitkába. — A báró nem is gondolt többé véle.

Egy napon a király magához hívatta báró Hubertet.

— Kedves báróm — szólt — kastélyom elé egy szökőkút kell. Az egész világ Zug báró szökőkútját bámulja. Ő báró — és én király! Ez így nem lehet, ezen segíteni kell!

— E magaslatra szökőkutat, gondolja meg uram! — szólt a báró.

— Mit? meggondolhi! — szólt haragosan a király. — Annyi aranyat adok mennyit csak kívánsz és grófi rangra is emellek, csak a döllyös báró Zugnak ne legyen szebb kúta mint nekem.

— Mi tőlem kitelik mindent megteszek; — szólt a leendő gróf.

— Jer hát — szólt a király — keressük ki a legjobb helyet, hol ha a vízszugár fölszökel és alá esik nagyban a legszebb szivárványszíneket játsza.

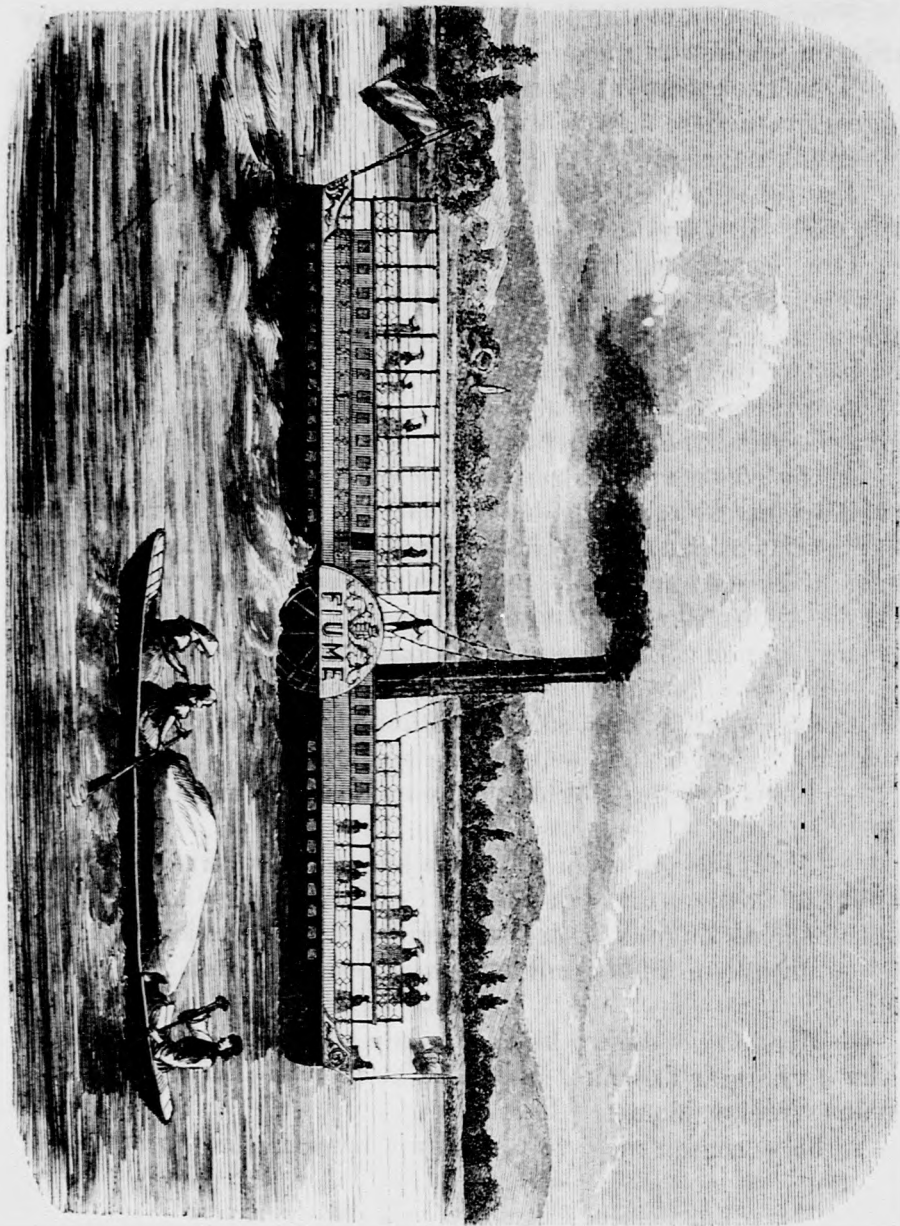
A hely rögtön meg volt találva és a forrásmester munkájához fogott.

— Maradjon felséged kastélyában, és parancsolja el a bámmészködőkat is, hogy ne zavartassam munkámbau — szólt a vadász.

„Fiume“ hajó s a Margitsziget.

2 képpel.

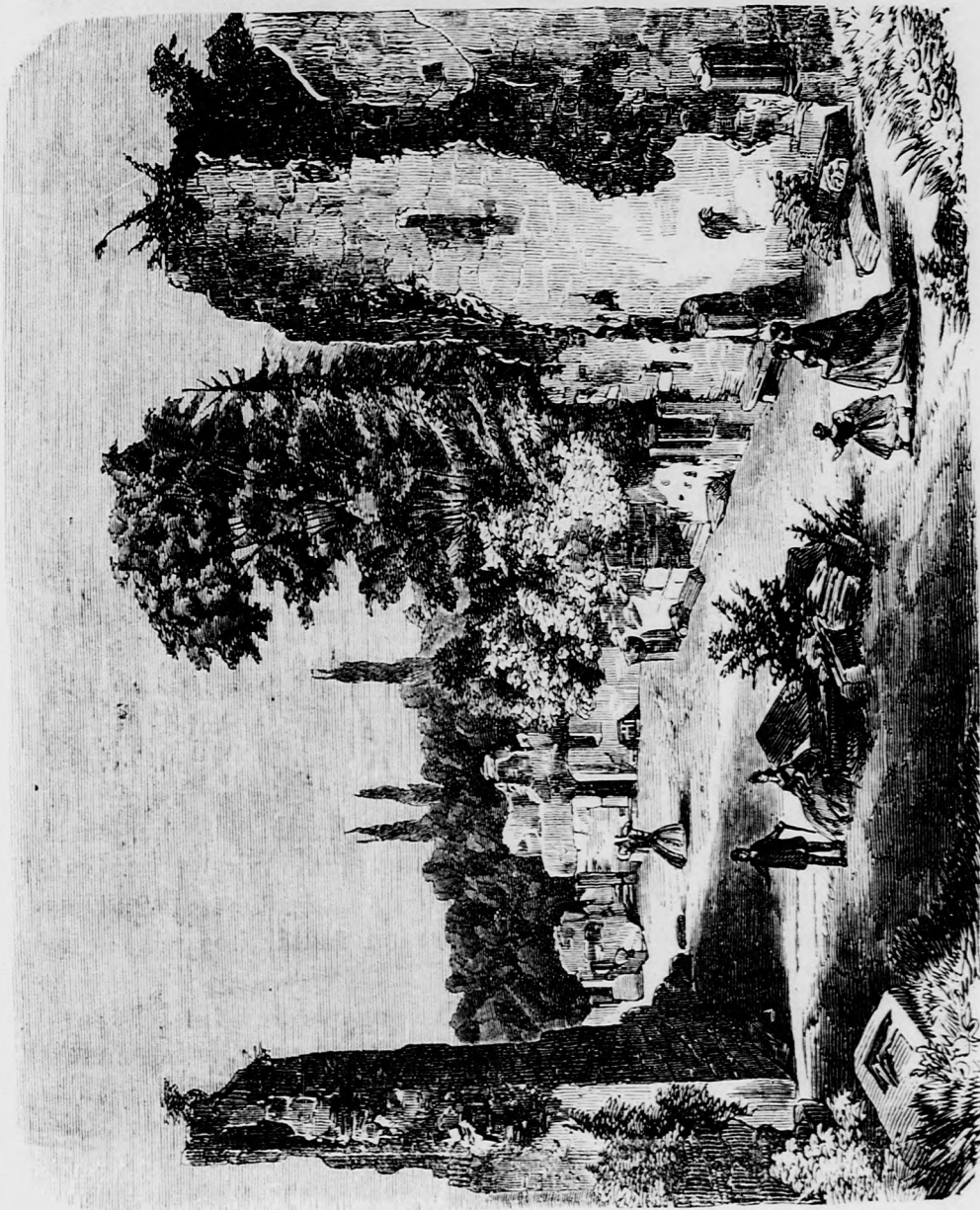
A képünkön látható „Fiume“ első hajója volt az első magyar gőzhajó társaságnak. Sok ideig idegen hajók szedelék a Duna

habjait s ha olykor a két főváros közt igen széles folyó vizét egész rája a hajóknak fedte, alig volt azok között néhány, mely nem ama

nagy német, hajózási társaságé lett volna, pedig a felháborgatott elem hullámai magyar földhez csapódtak, azt mosták.

Néhány év előtt alakult igen derék férfiakból az „első magyar gőzhajózási társaság“ s első próbaújtját a „Fiume“ nevű gőzösön

tette, melyet az új-pesti szigeten készítettek. Nevezetes e hajó arról is, hogy a koronázás alkalmával e hajó szállította felséges király-nénkat a tulpartra, Rudolf főherczeg társaságában.

Miután már a Dunán vagyunk, tekintsük meg a szép Margit-szigeten a régi kolostor romjait, melyeket képünk még sokkal épebb állapotban mutat, mint jelenleg. Bővebb értekezésbe nem bocsátkozunk fölötte, mert majd Ilonkánk azt mondaná rá, hogy ő már beszélt egyszer kis olvasóinak a margit szigeti romokról és szt. Margit hercegnőről, azt hiszi, az olvasóknak is oly jó emlékező tehetségük van mint neki. Mi azonban tartunk tőle, azért nem szólunk többet róla.

Felfedezettvén a meleg vízforrás e szigeten, nagy építkezési tervet készítettek. Egész palotasor fog rajta végig nyulni, melyet majd művészien rendezett park övez. Gőzhajó fog a partok között közlekedni, mi eddig tiltva volt s csak kiváló alkalmakkor engedtetett meg. E néma helyet élet, pezsgés fogja betölteni.

Madách Imre.

Mult számunk képe, Madách Imrét ábrázolja.

Madáchnak nem lehet nemzet irodalmi munkáit felsorolni — mert nincsenek; ő csak egy művet írt, egy oly művet, mely nemcsak a magyar irodalomnak becses, hanem az egész művelt világ előtt állandó értéket vivott ki magának.

Egy fényes csillag volt ő, mely a mint megjelent, oly gyorsan váratlanul tűnt el ismét, de ott ragyog helyette „A ember tragoediája“ fény sugarával árasztva el nevét. Ha majd e lapok olvasói elérik azon kort, melyben képesek lesznek e könyvet megérteni, emlékezzenek e sorokra. Addig is, míg ezt teszik, ismerkedjenek meg e nagy szellemű, sajnós! korán elhunyt férfi rövid életrajzával.

Madách Imre Nógrádmegyében Sztragován született 1823-ban, Csendes életet folytatott, ismerősei, barátai tudták hogy él, — de a világ nem ismerte őt.

Nagy meglepetést, bámulatot keltett egy könyv, mely 1861-ben e czím alatt: „A ember tragoediája“ megjelent. Egy hét mulva nem találkozhatott két ember — értem a művelt osztályból — kik sürgős ügyek mellett is, meg ne kérdezték volna egymástól: „Olvastad? mit szólsz hozzá? Az író neve amily ismeretlen volt eddig, oly nevezetes lett ezután.

Egyetlen egy, de jó mű, kivívta azt, miért sokan temérdek fáradozással hiába küzdenek. Az általános elragadtatásban akadt ugyan, ki igyekezett hibákat fedezni fel benne, de nem sikerült az egyhangu tetszést csökkentenie.

Madách az 1861-ki országgyűlésen mint Balassa-Gyarmath kerületének képviselője többször lépett a szószekre, 1864-ben ismét megválasztatott s ekkor hirtelen meghalt.

Vajon követte volna-e ez első nagy munkáját egy másik is, ki tudja? Annyi bizonyos, hogy ő silány művel fel nem lépett volna. Nehány költeménye jelent meg szépirodalmi lapokban.

Mennyit vesztett vele a művelt világ? csak akkor ítélhetjük meg, ha művét, mely őt halhatatlanítá, elolvassuk s megértjük! De miután sokat kellett annak tanulnia, ki ezt írta, úgy nekünk is tanulnunk kell, hogy megérthessük.

A k a k u k .

„Kakuk! kakuk!“ — hallatszik tavasszal a zöldellő erdők, ligetek és berkekben.

A madár, mely így kiáltoz, és mely nevét is e kiáltozásától nyerte; hamuszín tollú, 12 gyakran 13 hüvelyk hosszú; egyedül farka 7 hüvelyk; átmerője 26 hüvelyk is van, midőn szárnyait szétterjeszti. Nagyobb tehát a rigónál, majd nem oly nagy mint a karvaly.

A kakuk csőre sárga, szája és nyelve nagyon vörös; szemei először szürkék, később barnák, végre sárgák és a nagyon öregekéi vörösek is. — Tollazata is így változik, először szürke, egy éves koráig, vörös barna és csak ezután hamuszín. Hozzáuk e madarak ápril közepén jönnek és az öregek augusztus, a fiatalok pedig szeptember elején távoznak.

Egy pár kakuk nem tűr el egész környéken maga körül több kakukot. — Leginkább július közepéig kiáltoznak 20-szor, 40-szer egymás után, sőt éjfél után 100-szor is.

Különös módon neveltetik föl a kakuk más madarak által. — A kakuk ugyan is tojásait más, leggyakrabban éneklő madarak fészkebe rakja, ezek aztán a tojást magukéival együtt kiköltik. — Némelyek állítása szerint a kakuk tojását ép olyanra tudja festeni minők azon madáréi, melynek fészkebe rakja: de ez nem valószínű. — Hogy a kakuk más kisebb madarak tojásait feltöri az hihető, és ha nincs hely a fészekben tojásának, akkor a benn levő kis tojásokat ki is hányja, mert a kis madarak nem hogy védenék fészkeiket, hanem tova repülnek ha a kakukot jöni látják.

A kis madarak tehát kiköltik a kakuk tojásait magukéival együtt, és föl is nevelik a madaratsaját fiaikkal. — A fiatal kakuk egész kényelmesen helyezkedik el a fészekben, és kiszorítja a kisebb

madarakat is ha azok neki alkalmatlanok. E mellett ugy kiáltoz és oly lármát üt, ha éhes, hogy nem csak a madár melynek fészkében van hanem a közel lévő madarak mind etetik, csak hogy elhallgattathassák.

A kakuk rovarok, erdei bogyók és leginkább hernyóval él és ez utóbbi eledeltől gyomra tökéletesen elfásul.

Vörös barna kakuk inkább dél felé, nálunk pedig csak igen meleg nyáron tartózkodik. — E madár fölötté hasznos — eltekintve azt hogy nem egy kis madár tojásait összevagdolja — mert a kártékony hernyókat pusztítja.

Örülünk tehát a tavasz e vendégének, és ti, kik a szép természetet szabadban élvezhetitek, tekintsétek a kakuk első kiáltásait tavaszi üdvözetnek.

Visszapillantások a múltba.

1621 évben martius 22-én női cselnek sikerült a híres hollandi jogtudóst Grotius Húgót, a lövensteini vár börtönből kiszabadítani. Ezen jeles férfiú már tizenhét éves korában mint jogvédő működött, s huszonnégy éves korában Rotterdam fő ügyésze vala. Fogságra lett ítéltetését Rarnevelt iránti rokonszenve idézte elé, ki a köztársaság megállapításán működött, s ezen bűnéért 1618-ban lefejeztetett. Grotius neje Reigersberg Mária kieszközlé férje részére azon engedélyt, hogy koronként egy láda könyvet küldhessen neki. Egy alkalommal egy ily könyv ládában viteté ki magát börtönéből, s Frankhonba menekült, hol a király évi díjt rendelt neki. Később mint író is, nevet vívott ki magának.

1802 marczius 25-én kötött meg az amiensi béke Fox közbenjárása által Frankhon, Anglia, Spanyolhon és a bataviai szigetek közt. Az amiensi béke által Anglia kötelezte magát Trinidad és Ceylon kivételével az elfoglalt szigeteket vissza adni, Frankhon pedig lemondott az egyház birodalomról, és Nápolyról, Egyptom a török birodalomnak bocsájtatott vissza. A Jóreményfok öble nyitva állott minden nemzetnek. E békekötés szép reményekre jogosita; de csakhamar megkezdődtek a surlódások Anglia és Frankhon közt, a béke pontozatok megsértése miatt, s ismét ki tört az évekig tartó harc.

1857 évben marczius 29-én temették el Béésben Beethovent, a jeles zene szerzőt. Bounban született, hol atyja az udvari zenekar karmestere vala. Bethoven Lajos már tizenhárom éves korában sonátákat irt, s oly szépen zongorázott, hogy a választó fejedelem

saját költségén Bécsbe küldte, hogy Haydntól nyerjen oktatást. Bethoven állandóan Bécsben maradt, s ott alkotá remek hang költeményeit, melyek között symphoniái a legjelesbek, s ezek között a „symphonia ervica“ biztosítja leginkább halhatatlanságát.

Ilonka szünórái.

A mult hét nagy ünnepélyességeknek volt tanuja, talán fölösleges is mondanom, hogy ezen ünnepélyességet az országgyűlés megnyitása és József Nádor szobrának leleplezése képezék.

Aki nagyon kíváncsi, vagy nagyon szereti a diszes fogatokat, öltözeteket stb. látni, kétszer volt alkalma magát mulatni. „Fel fel Budára“ volt a jelszó. A várban a sz. György terét fogatok tömege lepte el, melyek egyenkint bocsátattak a várpalota elé. A kocsik között, ahol csak lehetett, emberek állottak, kíváncsian tekintettek a kocsikba s rendkívül örültek, ha a bennülők egyikére vagy másikára ráfoghatták, miszerint ezt ismeri, ez B. gróf vagy ez és ez a képviselő. Pedig meglehet, az az egyén soha sem volt oly szerencsés a ráruházott nevet viselhetni. De ki tehet róla, ha némelyek jól ismerik. Az országgyűlés tehát meg van nyitva, megkezdődnek az ülések, majd kérem én is jó szűleimet, hogy vegyünk részt olykor egy-egy ülésben. Nem mintha valamelyik párt különösen érdekelne, mert igazán megvallva, Ilonka nem ért többet a politikához „mint a tyúk az abe-hez“, miként a közmondás tartja: hanem érdekel megtudni, mint dolgoznak a honatyák azon a nagy munkán, melyet a haza boldogításának neveznek.

De most lássuk a József nádor szobrának leleplezését. Bajos volt az odajutás, mert jegy nélkül nem lehetett még csak tájára sem menni. Lehet mondani, válogatott közönség előtt hullott le a lepel ama derék férfiú szobráról, ki 51 évig volt Magyarország nádora. Hogy ily sokára halasztották szobra felállítását épen nem megfelelő bizonyítéka ama közszeretnek, melyben részesült.

Páratlan tevékenysége mindenre kihatott s az általa igen kedvelt Pest rendelkezései folytán bámulatos gyorsasággal emelkedett ki ronda, igénytelen állapotából. Sok volna elszámolni, menyire fáradozott az árvíz által okozott sérelmek orvoslásában.

Egy szóval Pest egy régi adósságát róttta le midőn emléket emelt József nádornak. — Voltatok a budai várpalota kertjében? s ha voltatok, ugye gyönyörködve szemléltétek annak művészi be rendezését: ez is a főherczeg emléke!

Azt mondják szenvedélyes kertész volt, olykor sajátkezűleg is ápolta virágait. Szép nyári estéken, midőn már az estszürkület vonta fátylát a tárgyakra, s sűrű lombozatu vadgesztenyefák árnya

alatt ott véltem látni szellemét, mint tekint alá a vidékre. Találgattam, melyik lehetett kedvencz helye?

De miért keressük szellemét? mely egész Magyarország fölött lebeg. Ott áll ércszobra a főváros egyik nagy terén, tekintsünk rá tisztelettel. A leleplezésen a királyi pár is jelen volt, fényes menyezettel. A leleplezésen a királyi pár is jelen volt, fényes menyezettel alatt nézték a szertartást, mely a leleplezést megelőzte, melyet azután üdvölvések követtek.

Volt fényes öltözék, pompa s e mellett a legderültebb aprilisi nap.

Különfélék.

Királyné ő felsége a keddi reggeli vonattal ment ki több időre a kis Valerie főhercegnővel Gödöllőre.

A képviselő ház korelnökévé Pribék Antal unghmegyei képviselőt választák. Az országgyűlés megnyitása napján már korán reggel három zászló lengett a királyi palotán: magyar, horvát és a sárga fekete. Fényes fogatokon, magyar díszruhában haladtak fel Buda várába a főrendek és képviselők; közel ötszáz magánfogat, és bérkocsi vonult föl az Albrecht úton, majdnem megszakítás nélkül. A trónbeszédet megelőző misét a primás végzé az udvari kápolnában, hová csak kevesen tértek be. A lépcső fokon palota örök álltak; fellebb pedig hölgyek. Az előteremben is sok hölgyek voltak, s néhány testőr egész díszöltözékben. A trónterem szépsége megérdemli a megemlést. Falazata halaványsárga, márványozott kiemelkedő oszlopzattal, melyek gazdagon aranyozvák. A menyezettel festett címerek és ábrák díszítik. A terem alakja hosszas és bútor nincs benne, csupán a két trón foglalja el, egymással szemben a terem közepét. Tizenkét óraker belépett a királyné, kit hangos éljenekkel üdvözöltek s a magasb emelvényen foglalt helyet udvarhölgyei között, jobbján gr. Batthyányi Lászlóné, Andrássy Gyuláné, Széchenyi Jánosné, balról gr. Czirákné. Szapáry Gézáné és Hunyady Lászlóné voltak. Néhány percz múlva a király lépett a terembe, a primás, miniszterek és országnagyoktól környezve. A királyt szintén zajos éljenekkel fogadták, s ő felsége a trónra lépve feltevé kalpagját, és felolvasá a trónbeszédet, melyek befejezte után elhagyá a termet s az ünnepélynek vége lett. A sok szép nemzeti öltözetet egész fényben és pompában lehetne szemlélni.

A debreczeni dalárda Északamerikába. Boltimareba készül egy ottan tartandó nagyszerű dalünnepre, melyre meghívást kapott. Az utiköltség fedezésére dalestélyt szándékozik rendezni, azonban alig hihető, hogy egy dalestély csak megközelítőleg is be hozná a nagy utiköltséget.

József nádor leányától, a belga királynétól levél érkezett a pesti főpolgármesterhez, melyben megköszöni a meghívást, és sajnálatát fejezi ki, hogy személyesen meg nem jelenhet a leleplezési ünnepélyre. Egyszersmind kifejezi „kedves szülő városa” iránti érzelmeit, s annak javát, és díszét szívből óhajtja.

Ó-Budán, a részvénytársulat téglavetőjében ásás közben goth templom maradványára találtak. Rómer Flóris ismert régészünk véleménye szerint a XV—XVI. századból való. A rom több ölnyi területet foglal el, és esontvázak veszik közül. A templomot egészen ki akarják ásni, s mert az üzletet nem hátráltatják e rom falak, fenn is fogják tartani.

Sakktalány. — *Somogyi Jenőtől.*

d-	i	k	ö-	é	t	a	l
ó	s	a	s	b	j	n	á
K	e	é	a	t	t	ő	sz
v	j	k:	s	f	t	L	o
a	g	f	a	l.	z	ő	e
o	h	t	o	á	m	D	ő
á	n	r	e	a	n	r	k
e	ly	b	á	r	e	n	u

Megfejtési határidő május 24-ike.

Számrejtvény. — *Hetyei Lajostól.*

- 25 26 27 2 9 Hasznos kerti növény gyakorta láthatod.
 25 26 27 24 Kerted művelésén nem egyszer használod.
 21 20 25 Patakok lakója mászásáról híres.
 17 18 Emberek testrésze némelyike helyes.
 5 13 5 Egy vízi madár ez berek a tanyája.
 1 4 10 Kicsi apró gyümölcs, alacson a fája
 22 32 Arczodnak közepét csak ez foglalja el.
 12 6 28 10 Réteken földeken láttatok bőséggel.
 3 15 9 18 Gabonamérésnél van neki szerepe.
 21 15 10 A pór meséinek ez a fő kelléke.
 21 4 7 31 16 Kinek ez sok rossz van nem örülhet neki.
 28 9 7 4 29 Étel, a beteget ez sokszor megmenti.
 10 4 5 13 6 Édes gyümölcs ez és szép piros a színe.
 26 17 26 Legelső jóltevőnk az Isten éltesse.
 23 14 21 Keserű folyadék, németek itala.
 30 26 29 Stajerhoni bányák egy legfőbb lakója.
 Szerény soraimnak egyszerű értelme.
 1—32 Szép magyar hazánknak egyik nagy megyéje.
 Megfejtési határidő május 24-ike.

Betűrejtvény. — Rötth Idától.

- 6 7 10 11 Szép név nőnek a neve.
 1 2 Minden nap ezt mondhatod.
 2 6 2 Menyasszonynak a neve.
 8 4 9 10 Nem jól jár ki ezt teszi.
 1 2 3 Minden gyümölcsben van ez.
 7 6 8 Az ember s állat képe közepén van.
 9 10 7 Minden embernek száján előfordul.
 11 12 Nyáron lombos, télen száraz.
 5 3 4 A fejben létezik okos, ki ebből sokat bír.
 2 6 5 9 10 Egy kis mértéknek a neve
 2 3 4 5 6 Az elefánt bír ezzel.
 6 5 3 4 Egy betegségnek nyoma.
 3 4 5 6 Több tárgyak készítettnek itten.
 1—6 Hazájához leghűbb nemzetek egyike.
 1—12 Minden hazának ez a neve.

Megfejtési határidő május 31-ike.

A tizenharmadik számban megjelent számrejtvény értelme:

1. *Sátoralja-Ujhely.* 2. *Tinódy Sebestyén.* 3. *Karácson.* Ugyanitt a *sakktalány:*

Szülőföldem szép határa,
 Meglátlak e valahára?
 A hol állok, a hol megyek,
 Mindenütt csak feléd nézek.
 Ha madár jó tőle kérdem:
 Virulsz e még szülő földem?
 Azt kérdezem a felhőktől,
 Azt, a suttógó szellőktől.

A képtalány. Piros kukoriczaszár kapálatlan maradtál.

Megfejtették: Falvai Flóra, Biener Etel és Hermin, Maller Bernárd és Niná, Sebestyén Zsigmond és Árpád, Platty Tulutum, Reviczky Sarolta Szécsényi Ottilia, Sváby Izabella, Tóth Piroška, Biebel Gizella, Ungar Feri, Pollák Adél, Szívós Gyula, Viczenty Sarolta és Zoltán, Szilvási Róza, Gyertyány Géza Ödön és István, Tavasy Gyula, Lukács István, Büchler Mihály, gr. Bisingen Rudolf, Baich Milán, Zsótér László, Oláh Károly, Péchy Erzsike, Kolossváry Irma, Schvarecz Magda, Földváry Erzsike, Brüll Eszter és Izidor, Brüca Száli, gr. Vay Sarolta, Ferenczy Luíz és Ilon, Eisenlohr Mari, Szongott Veronika, Batt. Anna, Biener Etelka, Rötth Ida, Stamborszky Lajos, Plaveczenő és Béla, Such Mari Hetvei Alajos, Huszka Mari és Ágnes, Policzer Gyula, Hagara Mariska, Paál Mari és Nelli, Kubinyi Irma, Majtényi Andor és Béla, Weisz Ceczília, de Rivó Ilona, Gömörly Gizella, Jeney Mari, Halasy Józsika és Berta, Marsits Rozin, Újságh István, Vitális Gizella, Nedeczki Emília, Mályusz Károly Gida és György, Reviczky Sarolta, Rády Zsófi és Izabella, Farkovics Vilma, Pásztély Nina, Zlatényi Mari, Kaesamovszky Emma, Mildner Kamilla, Reidl Luíze, Balog Zoltán, Kosuth Lajos, Misté István, Riedel Szidonia, Nelli Róza, Oszlányi Kornél, Kálóczy Zoltán, Baló Etelka.

utca 1-ső szám leendő.

A kis posta. Rötth Ida k. a. A folytatást kérjük.

Sváby M. urnak. Jönni fog.

F. E. urnak. A munkákat megkaptuk, feleltünk is rá a maga idejében, a képtalányokat illetőleg szíveskedjék mult számunk kis postáját átolvasni.

V. S. Igaron. Kérjük beküldeni és ha jó lesz, mentül előbb adni fogjuk.

Május 1-sőjétől kezdve a szerkesztői szállás Szénatér, József-